

Державне і громадське управління у своїй діяльності не протистоять одне одному. Як різновиди публічного адміністрування вони мають багато спільного. Це зумовлено єдністю публічних інтересів, цілей і завдань.

Висновки. Управління є цілеспрямованим, організуючим і регулюючим впливом людей на власну суспільну, колективну і групову життєдіяльність, який здійснюється як безпосередньо (у формах самоуправління), так і за допомогою спеціально створених структур (держави, громадських об'єднань, партій, спілок, асоціацій, фірм тощо).

Список використаних джерел

1. O'Flynn J. *From New Public Management to Public Value: Paradigmatic change and managerial implications* *The Australian journal of public administration*. Sydney, 2007.
2. Державне управління : словн.- довід. / уклад. : В.Д. Бакуменко (кер.твор. кол.), Д.О. Безносенко, І.М. Варвар, В.М. Князєв; за заг. ред. В.М. Князєва, В.Д. Бакуменка. – К.: Вид-во УАДУ, 2002.
3. Оболенський О.Ю. Публічне управління: цивілізаційний тренд, наукова теорія і напрям освіти / Публічне управління: шляхи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. міжнарод. участю (Київ, 26 листоп. 2014 р.) : у 2 т. / [за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського]. – К. : НАДУ, 2014.
4. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни—Публічне управління : наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. – К.: НАДУ, 2011.

Nataliya Pak,
candidate economy Science, associate professor
n.volfik@gmail.com
Solomiia Baidalka,
student of Ivan Franko National University
baysolomiya@ukr.net

A NEW THEORY OF PUBLIC ADMINISTRATION

Public administration as a science was formed in the 20th century. The article defines public administration as a multifaceted concept that encompasses public administration and local self-government, and is a holistic scientific direction in which the researched areas include: public administration (civil service), government programs and policy analysis (strategic planning); , interaction of business and citizens (management of genetic resources). With this in mind, public administration is a system of national, local, non-profit structures designed to serve public interests and solve collective problems. The work developed a modern concept of public administration, a complex and open system of interpersonal relations, which is implemented by state authorities with the help of methods, mechanisms, tools and other components, taking into account the principles of openness, transparency in public administration and public administration.

Key words: management, public management, tasks, modernity, understanding, theory.

Прохорова Є.В.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту
yeliena.prokhorova@kneu.ua
Кобринська А.
Студентка факультету економіки та управління,
Спеціальність менеджмент проектів та консалтинг,
ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»
nastyia-kobrinska@ukr.net

ТЕОРЕТИЧНІ Й МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИЯВЛЕННЯ І ВИБОРУ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬТЕРНАТИВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Анотація: У роботі досліджено основні теоретичні і методичні засади для вибору стратегічних альтернатив розвитку організації. Розглянуто основні теоретичні поняття і ознаки можливих альтернатив, а також описано методи їх виявлення. Досліджено основні методичні підходи до вибору

критеріїв порівнянь альтернатив та виділено основні методи вибору стратегічних альтернатив розвитку організації.

Ключові слова: *стратегічні альтернативи, методи вибору стратегічних альтернатив, ознаки стратегічних альтернатив.*

Актуальність. В сучасних ринкових умовах перед кожним підприємством постає проблема вибору стратегії розвитку. Ситуація на ринку постійно змінюється, а обрана стратегія може вже бути неактуальною, тому кожна організація ставить перед собою задачу вибору альтернативних стратегій розвитку підприємства. Проте, для цього необхідно мати певну інформацію, розуміти яка стратегія більш перспективна та цікава для організації, а для цього потрібно розібрати теоретичні й методичні засади виявлення і вибору стратегічних альтернатив розвитку організації.

Постановка завдання. Визначити теоретичні та методичні засади виявлення і вибору стратегічних альтернатив розвитку організації. Дослідити основні підходи до вибору критеріїв порівнянь альтернатив та виділити основні методи вибору стратегічних альтернатив розвитку організації.

Результати дослідження. Стратегічні альтернативи-це засоби досягнення поставленої цілі організації. Це комплекс обґрунтованих самостійних стратегій на досягнення стратегічних цілей підприємства на основі використання наявних ресурсів. Стратегічна альтернатива характеризується цілями, встановленими на рівні минулих досягнень з урахуванням інфляції. Найчастіше використовується в добре розвинених галузях зі статичним, постійним зовнішнім середовищем. По суті вибір стратегічної альтернативи це вибір варіантів стратегічного розвитку організації що дозволяють досягти стратегічних цілей організації у всьому їх різноманітті. Іншими словами, це можливі стратегічні напрямки руху організації. Умовно стратегічні альтернативи можна поділити на три основні типи:

- Альтернативи поступового вдосконалення (корегування раніше прийнятих стратегій. Практично переважна більшість стратегій відноситься до цього типу);
- Альтернативи оновлення (істотна зміна існуючої стратегії на основі вже діючої поточної стратегії. Передбачає істотні зміни у масштабах, напрямках і цілях стратегії, критичне ставлення до домінуючих уявлень про ринок і існуючих способів ведення бізнесу);
- Інноваційні альтернативи (розуміють під собою кардинальні зміни в стратегії організації, нові продукти, нові методи конкурентної боротьби).

До основних ознак стратегічних альтернатив відносяться наступні: вони є найбільш впливовими для підприємства, вони формують положення підприємства на ринку, потребують багато часу на розробку та вибір альтернатив частіше всього характеризується певною невизначеністю. При цьому їх не можна ототожнювати з типами стратегій, оскільки стратегії розробляються для досягнення різних цілей, а стратегічні альтернативи для досягнення однієї цілі організації.

Існує декілька груп методів для виявлення стратегічних альтернатив організації. Перша група містить прості методи. У цю групу насамперед варто віднести рішення власника. Власники підприємств не зобов'язані звітувати менеджменту і давати пояснення про причини прийняття конкретного рішення. Такі підходи є надзвичайно ризикованими, оскільки вони не припускають наявності інших альтернатив, навіть якщо усі показники показують його неефективність. В такому випадку розробники альтернативи повинні підготувати дуже переконливі аргументи, щоб переконати власника йти таким ризикованим шляхом. До цієї ж групи методів відноситься метод колективного вибору альтернативи, за допомогою корпоративної культури. З одного боку таким чином формуються ментальні моделі альтернатив, що підходять, з іншого сильно обмежується

роль управління, що може вплинути на ефективність альтернативи. Ще одним з простих методів є нав'язаний вибір під впливом чинників зовнішнього середовища. Друга група методів це матричні методи. Матричні методи не дають змоги прямо виявити стратегічні альтернативи, але сприяють спрощенню проблеми до простих ситуацій, що дають змогу приймати обґрунтовані рішення щодо розвитку підприємства або товару. Це всім відомі SWOT-аналіз і PEST-аналіз, модель аналізу зацікавлених сторін, тощо. До третьої групи відносяться графічні та аналітичні моделі. На мою думку, це найбільш ефективні моделі, оскільки вони використовують вже конкретні наявні цифри та уявлення про ринок. До таких моделей нами віднесені: модель М. Портера типових стратегій, SWOT-аналіз, ресурсна модель Р. Гранта і SPACE-аналіз.

Одним з найскладніших моментів у процедурі аналізу та оцінювання стратегії є вибір критеріїв для оцінювання. Справа в тому, що критерії оцінювання залежать від виду діяльності підприємства, рівня конкуренції в галузі, розмірів підприємства та його конкурентної позиції на ринку. Виділяють такі основні критерії вибору стратегічної альтернативи:

- відповідність середовищу, при цьому необхідно врахувати сильні і слабкі сторони організації, конкурентні можливості та їх компетенції;
- забезпечення конкурентної переваги;
- ефективність альтернативи яка визначається прибутковістю організації та зміцненням її позиції на ринку;
- послідовність, тобто перелік цілей та програм;
- узгодженість, або адаптацію до зовнішнього середовища;
- здійснюваність.

До основних методів вибору стратегічних альтернатив відносяться: матриця Томпсона і Стрікленд (передбачає оцінку за параметрами зростання ринку і конкурентної позиції стратегічної зони господарювання (СЗГ). Залежно від поєднання характеристик виділяють 14 варіантів стратегії, які вибираються за інтенсивністю факторів); SPACE матриця (визначення параметрів зовнішнього і внутрішнього середовища); ADL матриця (два основних виміра- зрілість галузі та ринкова позиція); матриця спрямованої політики Shell (визначення прибутковості та конкурентної позиції підприємства у галузі).

Висновки. Отже, для досягнення основної цілі підприємства необхідно чітко формулювати його стратегію та розробляти додатково альтернативні стратегії розвитку та досягнення цілі. Проте, проблема вибору та розробки альтернативних стратегій залишається актуальною для багатьох організацій через нестабільне зовнішнє середовище підприємства. На вибір альтернативної стратегії впливає дуже багато різних факторів, таких як конкурентне середовище, галузь в якій працює організація, місце та розмір організації в галузі. Тому в першу чергу під час вибору стратегічних альтернатив увагу приділяють аналізу ефективності роботи підприємства. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища, переваг та недоліків, а також сильних і слабких сторін підприємства є основою для вибору стратегічних альтернатив розвитку організації.

Список використаних джерел

1. Стратегічні альтернативи: поняття та види. [Електронний ресурс] // Sci.House. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://sci.house/ekonomika-predpriyatiy-scibook/strategichni-alternativi-ponyattya-74446.html>.
2. ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬТЕРНАТИВ [Електронний ресурс] // ni.biz.ua. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/11/11_19/11_190142_ponyatie-i-tipi-strategicheskikh-alternativ.html.
3. Алексеев С. Б. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬТЕРНАТИВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ НА ПІДСТАВІ ЇЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ / С. Б. Алексеев. // Ефективна економіка. – 2014.

4. Кобець, Дмитро Леонтійович. "Теоретичні підходи до виявлення та вибору стратегічних альтернатив розвитку підприємства." (2017).
5. Balan, Valeriy. "Методичний підхід до вибору партнерів по стратегічному альянсу на основі нечіткої логіки." Вісник соціально-економічних досліджень 2 (73) (2020): 121-135.
6. Методи вибору стратегічних альтернатив [Електронний ресурс] // Pidru4niki. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/1514020554059/menedzhment/metodi_viboru_strategichnih_alternativ.

Prokhorova Yeliena

*PhD, Associate Professor, Management department
Kyiv National Economic University named after V. Hetman
yeliena.prokhorova@kneu.ua*

Kobrynska Anastasiia

*Student of the Faculty of Economics and Management,
Specialization - project management and consulting,
nastyia-kobrinska@ukr.net*

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF IDENTIFYING AND CHOOSING STRATEGIC ALTERNATIVES FOR THE DEVELOPMENT OF THE ORGANIZATION

Abstract: *The paper examines the main theoretical and methodological principles for choosing strategic alternatives for the organization's development. The main theoretical concepts and signs of possible alternatives are considered, as well as the methods of their detection are described. The main methodical approaches to the selection of criteria for comparing alternatives have been studied, and the main methods of choosing strategic alternatives for the development of the organization have been highlighted.*

Keywords: *strategic alternatives, methods of choosing strategic alternatives, signs of strategic alternatives.*

Тізеу П.П.,

*аспірант кафедри економіки і підприємництва
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
njkubiniy@gmail.com*

КОМПОНЕНТИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Анотація. *Інноваційний потенціал виступає як екзистенціальна умова формування радикальних конкурентних переваг. Компонентами інноваційного потенціалу регіону виділені: інституційна складова, ціннісний субпотенціал, людська та організаційна компоненти, маркетингова та ринкова складова, фінансово-інвестиційний субпотенціал.*

Ключові слова: *конкурентоспроможність, регіон, інноваційний потенціал, склад інноваційного потенціалу.*

Актуальність. *Радикальними конкурентними перевагами регіональної економіки є інноваційна активність бізнесу, яка дозволяє регіону опанувати передовими позиціями у науковій сфері, технологічному лідерстві та людському інтелектуальному капіталі. Це означає, що умовою конкурентоспроможності є наявність інноваційного потенціалу. Інноваційний потенціал є результатом попередніх стратегічних дій регіональної адміністрації стосовно підтримки інноваційного підприємництва та одночасно виконує функцію рушійної сили майбутніх інноваційних досягнень. Інноваційний потенціал не є однорідним явищем, а складається з різних компонентів, які відіграють певну роль у формуванні конкурентних переваг та мають певне значення для успішного розвитку економічної системи. Дослідження сутності потенціалу в контексті його складових дозволяє визначити сфери, на які доцільно спрямувати управлінські рішення, увагу стратегічного менеджменту, щоб забезпечити досягнення довгострокової мети, що*